

Preek op 6 december 2009

Preek Le Nederstigt - De Tronk

Lezingen: Baruch 5, 1 -9 en Luc. 3, 1 -6

Zusters en broeders,

Toen ik jaren geleden, net als pastor Stam voor enige tijd in Brazilië was, hoorde ik heel vaak het woord 'lembrar', 'denk aan mij, vergeet me niet'. Natuurlijk waren er ook mensen die om geld vroegen voor één van de vele noden. Maar meer nog dan om geld vroegen de mensen daar om aan hen te denken. Dat maakte veel indruk op me. Soms zegt je zelf ook, dat je aan iemand zal denken. Of je stuurt een SMS-je. Maar die Brazilianen legden in de vraag een bijzondere lading. Ik moest daar aan denken, toen ik getroffen werd door één zin uit de eerste lezing van Baruch. Er staat, zo lees ik: 'Ze zijn blij, nu God weer aan hen denkt'. God denkt weer aan hen, nu de joden weer terug kunnen keren naar Jeruzalem na een jarenlange ballingschap. Ze mogen de mantel van Gods gerechtigheid aantrekken en zich bekleden met Gods schoonheid. Ze mogen op hun hoofd de schitterende kroon van de Eeuwige opzetten.

Misschien lijkt dit wat gezwollen taal. Maar voor mij is deze taal een uiting, hoe kostbaar de mens voor God is. Als je de kroon van de Eeuwige opzet, dan geeft dat aan, hoe innig de band van de mens met de eeuwige is. Als je de mantel van de gerechtigheid aantrekt, dan moet het wel zijn, dat je met God strijdt voor gerechtigheid en recht. En waarom kun je zulke dingen doen? Wat geeft je daarvoor de kracht? Volgens mij is dat, omdat God weer aan ons denkt. Natuurlijk kan je het besef dat God aan ons denkt ook zien als een gevolg van die opwaardering van de menselijke kracht. Maar dat er aan ons wordt gedacht, is het belangrijkste: lembrar

De ballingschap was voor de joden een belangrijke tijd. De psalm die we zongen zingt daarover. Ooit was er diepe ellende. Maar uit die ellende kwam bevrijding. 'Groot heeft de Heer gehandeld aan ons, blijdschap is ons geworden'. Als er een moeilijke tijd was, dan dachten de Joden terug aan de ballingschap, maar vooral aan het einde daarvan. Wat ooit had plaats gevonden, kon weer gebeuren. Ooit had God aan hen gedacht. Waarom zou dat niet nog een keer gebeuren? Ik vermoed dat een aantal Joden met dit besef de tweede wereldoorlog hebben doorstaan. Ik vermoed dat veel gelovigen in moeilijke tijden overeind bleven vanwege deze psalm.

De evangelielezing begint met de opsomming van een rij heersers: Keizer Tiberius, Pontius Pilatus, Herodes, Filippus en Lysanias. Sommige van die heersers klinken ons bekend in de oren. We kennen hen van het lijdensverhaal van Jezus. Die bekendheid is vooral beruchtheid. Want wat er met Jezus is gebeurd, gebeurde ook met vele andere onschuldige mensen. Er was onderdrukking en willekeur. Tegelijk of misschien in tegenstelling tot dit soort heersers horen we van een andere macht. 'Het woord van God'. Dat woord van God komt over Johannes en neemt bezit van hem. En deze profeet begint te spreken. Hij durft op een bemoedigende wijze te spreken over een tijd en een werkelijkheid die somber en droevig lijkt te zijn. 'Heel de mensheid zal Gods redding zien'. Ooit zagen landen en volkeren hoe Israël de ballingschap overwon. Nu is de tijd aangebroken dat heel de mensheid redding zal zien.

Kunnen we die redding invullen? Wat voor redding is dat eigenlijk? De lezing wordt niet voor niets in de Advent gelezen. De redding heeft te maken met Jezus Christus en met Zijn rijk. Toen ik met enkele mensen van de week over deze tekst sprak, begon er iemand in de tegenwoordige tijd te praten. 'We leven in een tijd van spanning en verwachting. Er gaat iets

Preek op 6 december 2009

gebeuren. Er wordt ons een nieuwe kans gegeven. Er komt van boven af een nieuwe toekomst, die ons heel goed gaat doen'. Zij sprak zo over Kerstmis en over de verwachting dat je het gevoel kreeg, dat het nu en hier gaat gebeuren.

Jezus en het koninkrijk van God, dat Hij verkondigt en verwerkelijkt. Juist daarom is Kerstmis zo belangrijk. We krijgen een nieuwe kans. Ons diep ingewortelde verlangen zal niet leeg of ijdel zijn. Onze verwachtingen worden niet beschaamd.

Wat moeten we daarvoor doen? Ik dacht eerst dat we er heel veel voor moeten doen. Maar ik geloof dat het niet zozeer een kwestie is van dingen doen. Het is eerder iets van kijken, van je houding veranderen. We moeten ons bekeren en we moeten de weg van de Heer bereiden. Ik dacht over die dingen na. Bekeran is in het Hebreeuws eigenlijk 'omkeren'. Dat betekent dat we het leven en de werkelijkheid eens een keer van een heel andere kant moeten gaan bekijken. Is dat moeilijk? Het is moeilijk om onze oude stellingen te verlaten. Het is moeilijk om niet altijd hetzelfde te denken over jongeren, over Marokkanen, over mensen zonder werk. Het is moeilijk om onszelf niet voortdurend te beschouwen als onbeduidend of waardeloos. Is dat moeilijk. Wellicht is het voldoende om anders te willen denken. Of de moed op te pakken, de dingen eens van de andere kant te bekijken, bijvoorbeeld vanuit de kant van de mensen die we bekritisieren. Stel je voor dat ik in een soortgelijke omstandigheid zou verkeren. Hoe zou het mij vergaan?

En de weg bereiden? Misschien is het zo dat de Heer zelf al een weg bereidt. Onze taak is het dat te durven zien en ernaar te verlangen dat onze weg gaandeweg gelijk loopt met de weg van de Heer.

Advent is een bijzondere tijd. Het is een tijd van wachten en verwachten. Het is een tijd van verlangen, dat niet allen ons eigen leven, maar ook dat van de wereld gaandeweg samenvalt met het leven van Hem, die komen zal.